

gen af et fredningsforslag, se bemærkningerne til § 37.

Reglerne om udløsning af erstatning ved gennemførelse af fredninger er ikke ændret i forhold til naturfredningsloven. Derimod er der foretaget en revision af lovteksten med henblik på at forenkle reglerne.

I øvrigt sker der ikke ændringer i fredningsinstitutionen og fredningssagers behandling på andre punkter, end hvor dette følger af ændrede regler eller udtrykkeligt fremgår af lovforslagets bemærkninger. Således vil der f.eks. uanset at bevarelsen af større landskaber ikke udtrykkelig nævnes som en selvstændig interesse i formålsbestemmelserne naturligvis fortsat kunne gennemføres egentlige landskabsfredninger også af større områder, hvis det skønnes, at den generelle regulering ikke er tilstrækkelig til at varetage de typiske status-quo formål. Det samme gælder de såkaldte bynære fredninger med rekreative formål (beliggenhedsfredninger).

2. Regler om klage o. lign.

Da en fredning efter lovforslaget ofte er ensbetydende med et konkret indgreb i ejendomsretten, indeholder forslaget klageadgang til Naturklagenævnet, der får samme sammensætning som Overfredningsnævnet, jf. bestemmelserne i §§ 79–84. Dette svarer til ordningen efter den gældende lov.

Forslaget opretholder den hidtidige lovgivningsfulde klageadgang for alle 1. instansafgørelser i sager om gennemførelse af fredning, jf. § 43. Således kan både fredningsnævnets afgørelse om fredningens gennemførelse, dens indhold og afgrænsning samt erstatningsafgørelser påklages til Naturklagenævnet. Tilsvarende gælder fredningsnævnets beslutning om at afvise et gennemføre en fredning.

Klageberettigede vedrørende nævnens afgørelser om fredning svarer til den gældende lov, idet det dog er præciseret, at de berørte offentlige myndigheder og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, er klageberettigede. Særligt om klageadgangen for Miljøministeriet bemærkes, at den vil kunne sikre, at nationale og internationale fredningsinteresser varetages i fornødent omfang. Nævnets afgørelser om dispensationer kan påklages efter de almindelige regler i kapitel 12. Disse sager skal derfor kun kunne behandles af klagenævnet, hvis der efter nævnets skøn er tale om en meget væsentlig interesse i forhold til formålet. Dette vil dog formentlig kun være tilfældet undtagelsesvis, idet sager af denne karakter som alt overvejende hovedregel vil være ensbetydende med en sådan fravigelse af fredningen, at der jf. § 50, stk. 2, kræves en ny frednings-

afgørelse af miljøministeren. Derimod vil tvivlsspørgsmål om hvorvidt en ansøgning kan fremmes i form af en dispensation fra fredningen, jf. § 50, stk. 1, eller kræver en ny fredningssag, jf. stk. 2, formentlig som oftest have en sådan karakter, at de må afgøres af klagenævnet. Antallet af sådanne sager vil dog antagelig – på baggrund af den hidtidige praksis, der forudsættes opretholdt uændret – blive beskedent.

Med hensyn til erstatningsafgørelser ved gennemførelse af fredninger opretholdes den særlige Taksationskommission for naturfredning, hvorved det opnås, at der i klagesager kan foretages taksation af et organ, der er uafhængigt af den myndighed, der gennemfører fredningen, samtidig med at der sikres en særlig »fredningsekspertise« og anvendelse af ensartede erstatningsprincipper for hele landet.

3. Handlingsplaner for fredninger

Skov- og Naturstyrelsen har i samarbejde med Amtsrådsforeningen, Danmarks Naturfredningsforening og andre direkte berørte interesseorganisationer udarbejdet handlingsplaner for fredninger på land og på havet jf. miljøministerens skrivelse af 7. juni 1989 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg og Skov- og Naturstyrelsens brev af 21. juni 1989 til amtskommuner, kommuner og myndigheder samt organisationer om handlingsplanerne. Hermed er der tilvejebragt rammer for langt størstedelen af de nærmest kommende års større fredningssager. Vedrørende »naturgenopretningsfredninger« henvises til afsnit 4 nedenfor.

Disse handlingsplaner skal også ses på baggrund af den stedfundne planlægning, først og fremmest regionplanlægningen og fredningsplanerne, der, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.11, skal førdiggøres efter de oprindelige regler. De sidstnævnte planer, der skal godkendes er godkendt af miljøministeren, angiver således i vidt omfang, hvor naturbeskyttelsesinteresser, rekreative og kulturhistoriske interesser er lokaliserede, og til en vis grad tillige, hvorledes indsatsen skal prioriteres.

4. Forholdet mellem kapitel 6 om fredning og kapitel 8 om erhvervelse, lån og tilskud m.v. (naturforvaltning)

Kapitel 6 om fredning skal ses i snæver sammenhæng med kapitel 8 om erhvervelse, lån og tilskud, idet de to regelsæt supplerer hinanden. Dette gælder navnlig for forholdet mellem på den ene side rådighedsindskrænkninger for private lodsejere i medfør af fredninger efter kapitel 6 og på den anden side aftaler med private lodsejere, jf. forslaget til § 55, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 3 om tilskud til bevaring, pleje og genopretning af naturområder eller offentlig adgang.